

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X
bytem X

proti

žalovanému: Zeměměřický a katastrální inspektorát v Liberci
sídlem Rumjancevova 10, Liberec

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2023, č. j. ZKI LI-O-20/899/2022-8

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Předmět řízení

1. Katastrální úřad pro Liberecký kraj provedl obnovu katastrálního operátu na části k. ú. X. Dne 11. 3. 2022 mu byly doručeny námitky žalobce a X proti obsahu obnoveného katastrálního operátu. Tím bylo zahájeno správní řízení o námitkách proti obsahu obnoveného katastrálního operátu. Rozhodnutím ze dne 8. 9. 2022, č. j. OR-74/2022-608/6, katastrální úřad věcně nevyhověl námitkám v rozsahu jejich bodu 1), a pokud jde o námitky uvedené pod bodem 2) a 3), řízení o nich zastavil, neboť námitka 2) byla vzata zpět a v případě námitky 3) nebyla přes výzvu odstraněna její neurčitost. Prvostupňové rozhodnutí napadl žalobce odvoláním v rozsahu, v němž nebylo vyhověno první námitce, a to s obdobnou argumentací, jež se později objevila v podané žalobě. Napadeným rozhodnutím ze dne 6. 2. 2023, č. j. ZKI LI-O-20/899/2022-8, žalovaný změnil výroky 1.a) a 2. prvostupňového rozhodnutí, jež se týkaly věcného posouzení námitek označených bodem 1) a jejich zamítnutí.
2. Ve změnovém výroku žalovaný uvedl, že parcely p. č. XA a XB v k. ú. X zůstávají v katastru nemovitostí evidovány podle výsledků obnovy katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací s výměrami 674 m², resp. 43 m² a že hranice mezi pozemkovou parcelou č. XA a pozemkovými parcelami č. XB, XC, XD a XE rovněž zůstávají evidovány podle výsledků obnovy katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací jako spojnice žalovaným označených lomových bodů. Námitka X a X proti zákresu hranice mezi parcelami č. XA, XB, XC, XD a XE a proti výměrám pozemků p. č. XA a XB v k. ú. X tedy byla zamítnuta.
3. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný vysvětlil, že ke změně výrokové části prvostupňového rozhodnutí přistoupil pouze za účelem jejího zpřesnění, v podstatě se však s posouzením učiněným katastrálním úřadem ztotožnil. Rovněž vysvětlil, že podané odvolání svým obsahem směřovalo výhradně proti výrokům 1.a) a 2. prvostupňového rozhodnutí, jimiž nebylo vyhověno námitkám označeným č. 1). Námitky č. 2) a 3), o nichž bylo řízení zastaveno, již nebyly předmětem odvolacího řízení. Podstatou námitek pod bodem 1), jimž správní orgán I. stupně věcně nevyhověl a jejichž posouzení se žalovaný věnoval, byl nesouhlas se zákresem hranice mezi parcelami p. č. XA, XB, XC, XD a XE a s výměrami pozemků p. č. XA a XB v k. ú. X, když vada měla vycházet již z obsahu geometrického plánu z roku 1987 č. 5-581-87. Žalovaný popsal, jak došlo k obnovení katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací.
4. Uvedl, že v roce 1987 byla p. p. č. XF v geometrickém plánu č. 5-581-87 rozdělena na p. p. č. XA, XB, XC a XD s tím, že výměra p. p. č. XA byla určena jako 874 m². Na podkladě geometrického plánu č. 142-103/2002 byla provedena oprava výměry uvedeného pozemku na 674 m². O této otázce bylo vedeno řízení sp. zn. OR-118/2003-631, přičemž od tehdy až do současnosti je parcela XA vedena s výměrou 674 m². Při nynější obnově katastrálního operátu byly využity výsledky zeměměřických činností včetně geometrických plánů č. 5-581-87 a č. 142-103/2002. Byly tak získány souřadnice bodů, z nichž vypočtené výměry pozemků p. č. XA a XB nepřesahují povolené mezní odchylky, protože se evidované výměry parcel v souladu s § 37 odst. 2 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, nezměnily.
5. V návaznosti na obsah námitek žalovaný vysvětloval principy obnovy katastrálního operátu přepracováním s tím, že nelze měnit geometrické polohové určení hranice dané číselným vyjádřením vzniklým na základě správně zapsaného geometrického plánu, který je součástí vkladové listiny založené ve sbírce listin. Výměra parcely je v souladu s § 2 písm. g) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, pouze odvozeným údajem z údajů o geometrickém polohovém určení pozemku, které je dáno číselným vyjádřením prvků a spojnicemi lomových

bodů v katastrální mapě. Závazným údajem katastru je geometrické určení nemovitosti, naopak výměra je pouze evidenčním údajem. Body tvořící hranici pozemku p. č. XA s pozemky p. č. XB, XC, XD a XE jsou stejné, jak byly zaměřeny v roce 1987 geometrickým plánem č. 5-581-87, v roce 2002 geometrickým plánem č. 142-103/2002 i v roce 2006 geometrickým plánem č. 162-926/2006. Případné spory o průběh hranice pozemků je třeba řešit dohodou vlastníků či skrze civilní soud, žalovanému však rozhodování sporů o průběh vlastnických hranic nepřísluší.

II. Žaloba

6. Ve včasné žalobě proti shora označenému rozhodnutí, jež byla původně podána k Nejvyššímu správnímu soudu a posléze postoupena soudu zdejšímu, žalobce popsal historický vývoj v lokalitě, kdy byl původní pozemek p. č. XE rozdělen a oddělené části prodány. V té souvislosti byl v roce 1987 zpracován geometrický plán č. 5-581-87, z něž plyne, že zbylá část žalobcova pozemku p. č. XA má výměru 874 m². Změna hranic oproti hranicím graficky znázorněným v geometrickém plánu č. 5-581-87 nebyla nikdy provedena. Žalobce při seznámení s obnoveným katastrálním operátem zjistil, že se hranice pozemku p. č. XA oproti stavu dle geometrického plánu č. 5-581-87 změnila a že katastrální úřad snížil výměru této parcely na 674 m². Ke změně došlo bez souhlasu žalobce, jenž má podezření na podvod při zpracování geometrického plánu č. 5-581-87 a při uzavírání tehdejší kupní smlouvy. Při stanovení souřadnic lomových bodů v geometrickém plánu č. 5-581-87 došlo k nepřesnostem, neboť ty byly v geometrickém plánu uvedeny jinak, než bylo tehdy v terénu vykolíkováno. Katastrální úřad legalizuje chybu geometrického plánu č. 5-581-87, opravuje výměru parcel dle geometrického plánu č. 142-103/2002, s nímž žalobce nebyl seznámen a neměl možnost se k němu vyjádřit. Argumentací žalobce, že je třeba opravit geometrický plán č. 5-581-87 se dostatečně nezabýval ani žalovaný. Žalobce proto požaduje provedení opravy chyby v geometrickém plánu č. 5-581-87 a zapsání této opravy do katastrálního operátu.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

7. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že v procesu obnovy katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací jde pouze o převod zákresu hranic parcel ze stávající analogové katastrální mapy do digitální formy, tedy bez zjišťování a zaměřování průběhu hranic pozemků v terénu. Dotčené osoby proto mohou ve vztahu k vymezení hranic pozemků namítat zejména pochybení katastrálního úřadu při použití výstupů dosavadní měřické činnosti či nezohlednění podkladů, které měl k dispozici. Nic takového žalobce ani netvrdil. Podle § 51 katastrálního zákona je závazné geometrické určení nemovitosti, nikoli výměra. Katastrální úřady nejsou oprávněny z vlastní vůle měnit geometrické a polohové určení hranic pozemků dané číselným vyjádřením, zapsané dle geometrického plánu, který je součástí vkladové listiny. Výměry řešených parcel se v daném případě nezměnily, neboť nově vypočtené výměry ve vztahu k dosavadním výměrám nepřekročily povolenou mezní odchylku. K podnětu žalobce zkoumal napadené rozhodnutí také Český úřad zeměměřický a katastrální, který vady rozhodnutí neshledal. Žalovaný proto navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl.
8. Žalobce v podané replice uvedl, že se stanoviskem žalovaného nesouhlasí. Zopakoval, že geometrický plán č. 5-581-87 byl v části podrobných informací o lomových bodech chybně vyhotoven. Výměry a mapové znázornění parcel v tomto geometrickém plánu přesně odpovídaly vykolíkové části pozemku p. č. XF. Na základě toho byla uzavřena kupní smlouva a informace takto byly více než 20 let evidovány v katastrálním operátu. Žalovaný nezjistil skutečný stav věci a argumentací žalobce se dostatečně nezabýval. Žalobce proto

navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a uložil mu rozhodnout o předběžné otázce ve věci opravy chyby v geometrickém plánu č. 5-581-87.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích žalobních bodů, kterými je v duchu dispoziční zásady, již je správní soudnictví ovládáno, vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.
10. Podle § 36 odst. 1 zákona o katastru nemovitostí, *[n]a písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly*
 - a) *zřejmým omylem při vedení a obnově katastru,*
 - b) *nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.*
11. Citovaná právní úprava navazuje na institut oprav chyb v katastrálním operátu podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí, účinného do 31. 12. 2013. Řízení o opravě chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin katastru nemovitostí [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 7. 8. 2006, č. j. 2 As 58/2005-125, publ. ve Sb. NSS 986/2006; či ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 As 16/2005-88]. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. Oprava chyby nemůže zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. Provedením opravy zápisu se tak skutečný právní vztah k nemovitosti nemění; ten lze změnit jen na základě příslušné listiny (srov. např. rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134). Výčet chyb katastru, které lze opravit postupem podle § 36 katastrálního zákona, je taxativní a neumožňuje dané ustanovení aplikovat na jiné deficity, které nejsou v zákoně uvedeny.
12. Platí současně, že katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky (srov. např. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012-65; ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 As 166/2015-27; anebo dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 86/2016-40). NSS v této souvislosti dále uvádí, že *„[p]okud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci především u civilních soudů, například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva [§ 80 písm. c) o. s. ř.]. Závěr o tom, že tvrzená chyba v údajích evidovaných v katastru nemovitostí není zřejmým omylem, tedy sám o sobě nemůže být považován za odmítnutí spravedlnosti. Subjekt dotčený touto chybou má vždy otevřenu cestu, jak se u soudu domoci věcného přezkumu toho, zda mu dané právo svědčí či nikoliv. Je přitom na něm, aby správně vyhodnotil, pro který procesní postup jsou splněny zákonné podmínky“* (viz rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31).
13. Již v rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134, NSS dovodil, že pokud vlastníci dotčených pozemků (resp. jeden z nich) se změnou hranice v katastrální mapě nesouhlasí, nelze předmětnou hranici, která byla platně vyhlášena, měnit v řízení o opravě chyby, a to i přesto, pokud by bylo možné před katastrálním úřadem věrohodně prokázat, že hranice byla zakreslena nesprávně (viz též rozsudky NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 3 As 6/2009-162; ze dne 29. 9. 2010, č. j. 8 As 26/2008-65). Oprava chyby nemůže zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem a provedením, resp. neprovedením opravy zápisu se skutečný právní vztah

k nemovitosti nemění; ten lze změnit jen na základě příslušné listiny (srov. již označený rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134).

14. Zdejší soud předně uvádí, že pokud žaloba vyznívá v tom smyslu, že žalobce se o změně výměry jeho pozemku p. č. XA, resp. o průběhu hranice tohoto pozemku neodpovídajícím jeho představám, dozvěděl teprve v roce 2022 v návaznosti na aktuální proces obnovy katastrálního operátu, není tomu tak. Z obsahu soudu předloženého spisového materiálu jednoznačně plyne, že v rámci nyní provedené obnovy katastrálního operátu se nijak nezměnil ani průběh předmětné hranice, ani výměra zde řešených pozemků. Stav, který žalobce napadá, trvá již cca 20 let, neboť již v roce 2003 bylo na podkladě geometrického plánu č. 142-103/2002 vedeno řízení o opravě chyby v katastrálním operátu sp. zn. OR-118/2003-631. V jeho rámci žalobce s prakticky totožnou argumentací jako nyní nesouhlasil s provedením opravy, podal rovněž odvolání, avšak neúspěšně, jak je patrné ze spisového materiálu. Je tedy mj. zjevné, že geometrický plán č. 142-103/2002 není podkladem, s nímž by se žalobce nemohl seznámit, a že žalobcem nelibě nesená změna obsahu katastrálního operátu vůbec nenastala v rámci aktuální obnovy katastrálního operátu, nýbrž již před lety. Změnu stávajícího stavu by naopak představovalo vyhovění žalobcovým námitkám.
15. Ani věcnou podstatu žalobní argumentace soud důvodnou neshledává. Lze v zásadě odkázat na obsah napadeného rozhodnutí, resp. také na obsah sdělení Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 5. 3. 2023, které bylo adresováno žalobci a kde zmíněný úřad žalobci detailně vysvětlil podstatu provedené obnovy katastrálního operátu a navrhl možná řešení žalobcem popsaného problému i s vysvětlením, že takový problém nelze řešit v rámci obnovy katastrálního operátu. Dle přesvědčení soudu žalobce ne zcela vnímá, jaký je rozsah oprávnění správních orgánů v rámci provedení procesu obnovy katastrálního operátu a k čemu tento proces slouží.
16. V daném případě přistoupil katastrální úřad k obnově katastrálního operátu přepracováním podle § 43 zákona o katastru nemovitostí, tedy k převedení dosavadní katastrální mapy do digitální podoby. Neprobíhalo zde nové zaměrování situace v terénu, nýbrž došlo k vytvoření digitalizované katastrální mapy na podkladě dosavadního (analogového) zákresu a původních výsledků zeměměřických činností, tedy i výše zmíněných geometrických plánů. I v průběhu takovéto transformace pochopitelně může dojít k pochybení ve smyslu § 36 odst. 1 zákona o katastru nemovitostí, typicky ke zřejmému omylu, žalobce však takovou skutečnost ani netvrdí. Žaloba se soustředí na geometrický plán č. 5-581-87, neuvádí však např. to, že by katastrální úřad z tohoto geometrického plánu (a novějších geometrických plánů) převzal souřadnice lomových bodů chybně. Trvá pouze na tom, že má být vycházeno z jiných údajů uvedených v tomto geometrickém plánu (výměra).
17. Správní orgány řádně vysvětlily, že dle § 51 zákona o katastru nemovitostí je geometrické určení nemovitosti, na rozdíl od výměry, jež je od geometrického určení nemovitosti pouze odvozena, závazným údajem katastru. V daném případě odpovídá hranice řešených parcel využitým podkladům, z nichž byly údaje o geometrickém určení řešených nemovitostí pouze správně převzaty. Správní orgány rovněž vysvětlily, proč dosud evidovaná výměra parcel zůstává beze změny, když nedošlo k vybočení přes stanovené mezní odchylky. Žalobce nepopírá, že geometrický plán č. 5-581-87 (obsahující přesné geometrické určení nemovitostí skrze v něm uvedené souřadnice bodů) ve spojení s kupní smlouvou byl v minulosti podkladem pro zápis do katastru. Změna takto zapsaného stavu by logicky představovala zásah do vlastnických práv prostřednictvím posunu v katastru evidované hranice mezi pozemky. Z výše označené judikatury však plyne, že takové změny nelze docílit skrze opravu chyb v katastrálním operátu.

V. Závěr a náklady řízení

18. Z uvedených důvodů shledal soud žalobu nedůvodnou a podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítnul. O žalobě rozhodoval v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
19. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalovaný správní orgán, jemuž žádné náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 5. února 2024

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu